

Jakie będą motory rozwoju Polski po 2020 roku?

Konkurencyjna Polska

Olgierd Dziekoński

Sekretarz Stanu Kancelarii Prezydenta RP

VI Konferencja Krakowska

17 czerwca 2013, Kraków

Konkurencyjna Polska

Miejsce atrakcyjne dla nas i dla świata.

Miejsce spełnienia młodych i rodzin wielopokoleniowych.

Zdolność konkurowania poprzez umiejętności współpracy i twórczości w globalnym świecie.

Gospodarka konkurencyjnej Polski

MOTOREM ROZWOJU SĄ 3 CZYNNIKI:

- INWESTYCJE PRYWATNE FINANSOWANE
WZROSTEM OSZCZĘDNOŚCI KRAJOWYCH [*kapitał*]
- ELASTYCZNY I KONKURENCYJNY RYNEK PRACY
[*praca*]
- WYDAJNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW (I UCZELNI)
ZORIENTOWANYCH NA INNOWACJĘ I EKSPORT
[*produktywność*]

Kiedy 'Dolina Krzemowa' w Polsce?

PARKI I INKUBATORY (projekty inwestycyjne i doradcze)

ŁĄCZNIE W POLSCE :

Ilość: 61

Wartość projektów: 944 mln zł.

LEGENDA

DOLNOŚLĄSKIE 10 - Województwo
167,1 mln - Ilość parków i inkubatorów w danym województwie
Wartość projektów w mln zł.

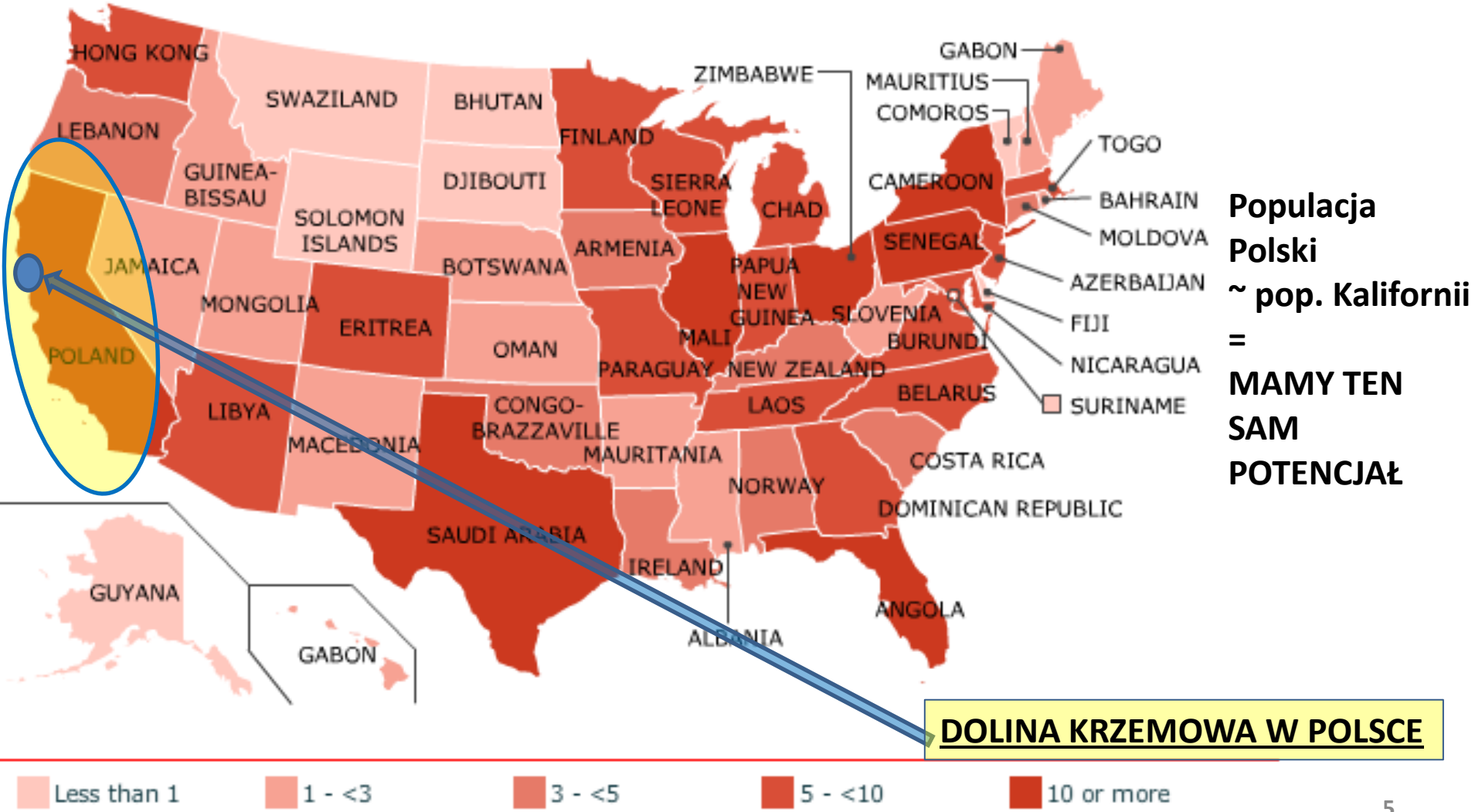
**Prawie 1 mld
PLN na 61
projektów..**

Mamy potencjał – USA w populacji państw

Population, m
2010 or latest

Select state ▼

Jak zrealizować potencjał **Konkurencyjnej Polski?**

WARUNKI

1. Wolność w gospodarce (pro-rynkowe zmiany)

- System podatkowy, ograniczenie reglamentacji gospodarki, pro-rynkowe przepisy/regulacje, kodeks pracy
- Silna własność prywatna

2. Współpraca, otwartość i dialog

- W społeczeństwie, przedsiębiorstwach, urządach, uczelniach

3. Sprawne instytucje państwa

- Prawo (*system stanowienia prawa i optymalne regulacje*)
- Wymiar sprawiedliwości (*sądownictwo, prokuratura*)
- Otwarte państwo (*dialog dla decyzji*)
- Współdziałająca administracja (*koordynująca, inspirująca, wspierająca najlepsze projekty/cele*)

Co widać dzisiaj?

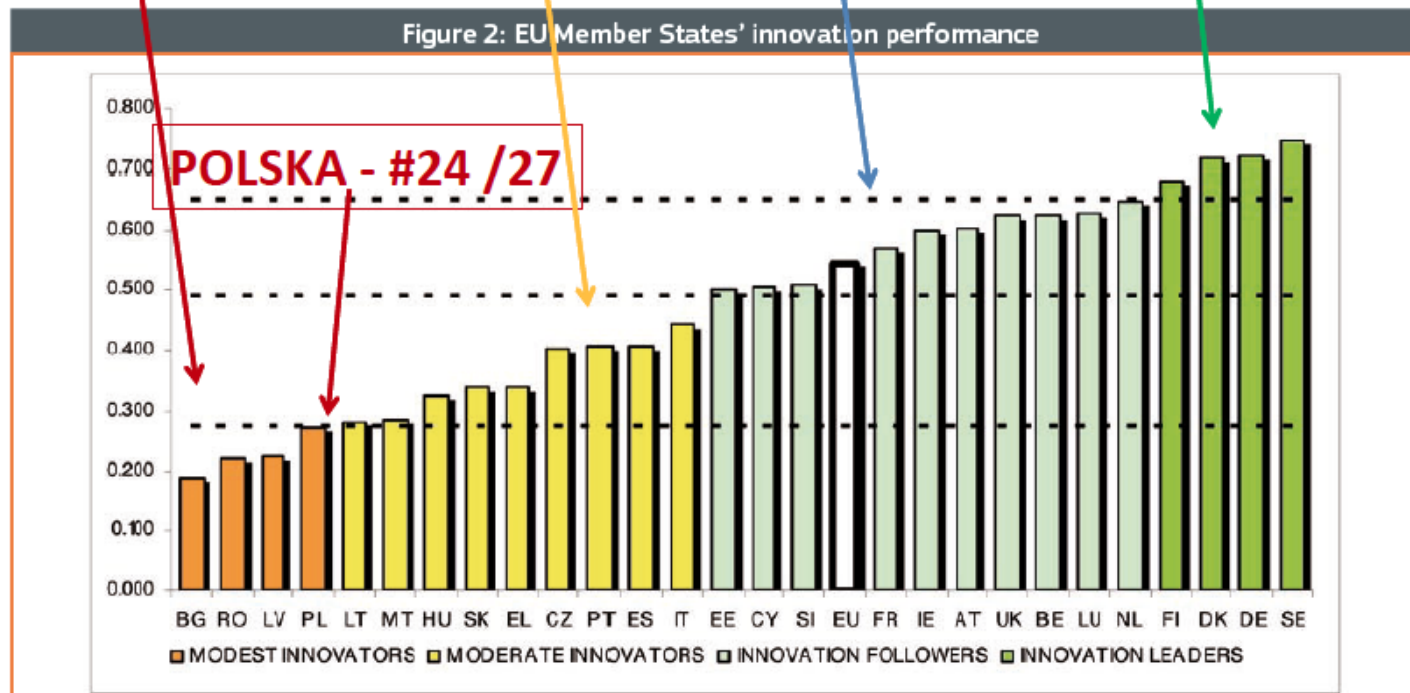
EU INNOVATION SCOREBOARD 2013

MIERNI
INNOWATORZY

UMIARKOWANI
INNOWATORZY

INNOWATORZY

LIDERZY
INNOWACJI

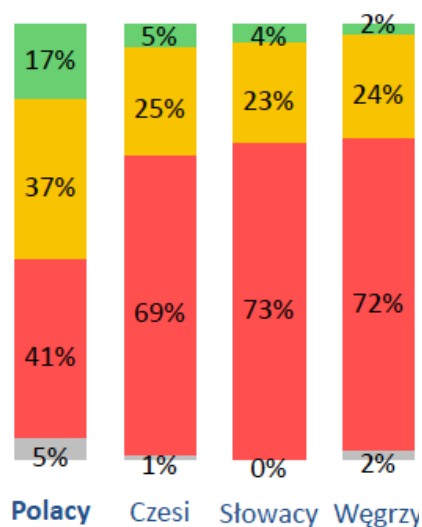

W gospodarce jesteśmy świetni w dokręcaniu śrubek, a nasze szkoły i uczelnie są XIX-wiecznymi fabrykami produkcji gwoździ i młotków...

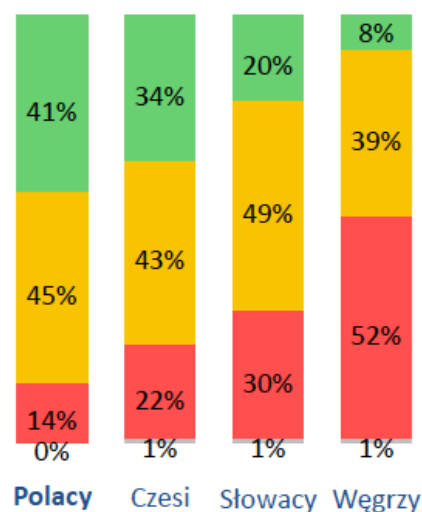
Motory wzrostu

Optymizm Polaków

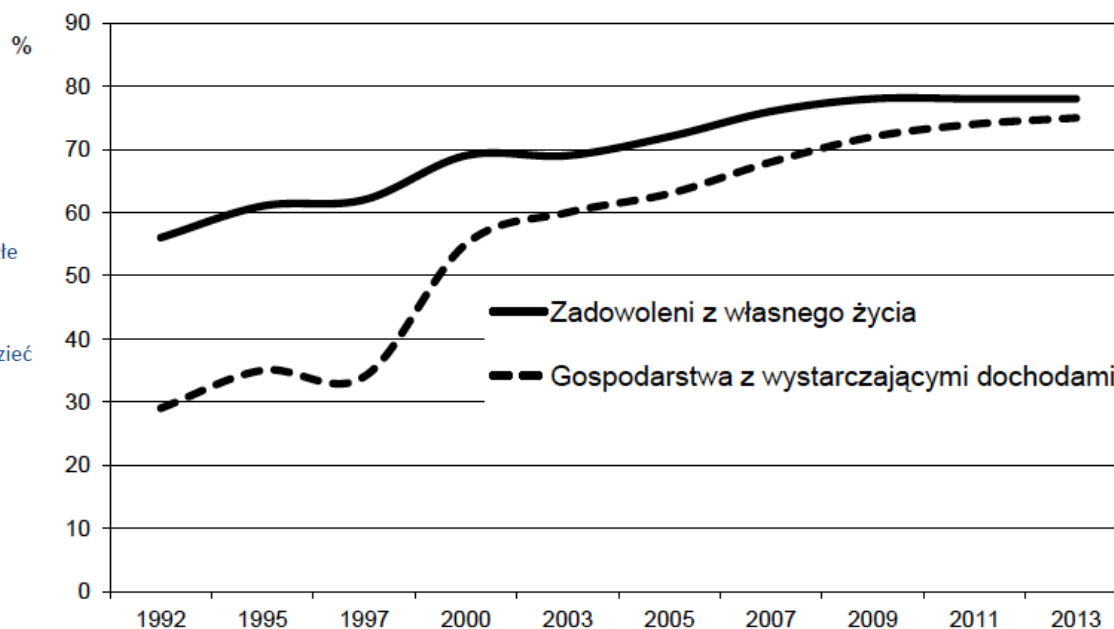
Oceny sytuacji gospodarczej kraju

Oceny warunków materialnych gospodarstw domowych

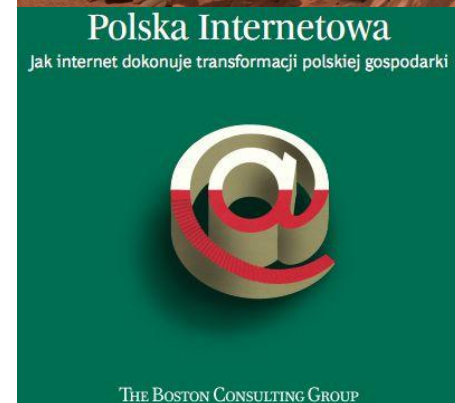
Odsetek Polaków zadowolonych z własnego życia oraz odsetek gospodarstw domowych z dochodami pozwalającymi zaspokoić bieżące potrzeby

Źródło danych: lata 1992-1997 — Czapiński, 1998; lata 2000-2013 — Diagnoza Społeczna

Młodzi, technicznie uzdolnieni i kreatywni Polacy

- ranking TopCoder: informatycy #3 na świecie
- łazik NASA Mars Curiosity – czujniki infra-red z VIGO System; studenci zespołu Hyperion wygrali University Rover Challenge (łazik); gry od CD PROJEKT RED; “Katedra” Bagińskiego
- zagraniczne koncerny rozwijają centra R&D (IBM, Google, Intel, ABB); Polska 1 z centrów BPO
- nasza gospodarka internetowa rozwija się c.14% rocznie – za parę lat 1 z najważniejszych branż
- protesty ACTA – zaczęliśmy w Polsce (to kapitał społeczny!)
- przykłady efektywnej polityki rozwoju gospodarczego:
 - Fundacja na rzecz Nauki Polskiej, NCBiR, Narodowe Centrum Nauki, TOP500 Innovators, fundusze na promocję żywności, reformy
- silny w regionie sektor finansowy (*państwowy start-up* GPW, OFE, nadzór, regulacje)

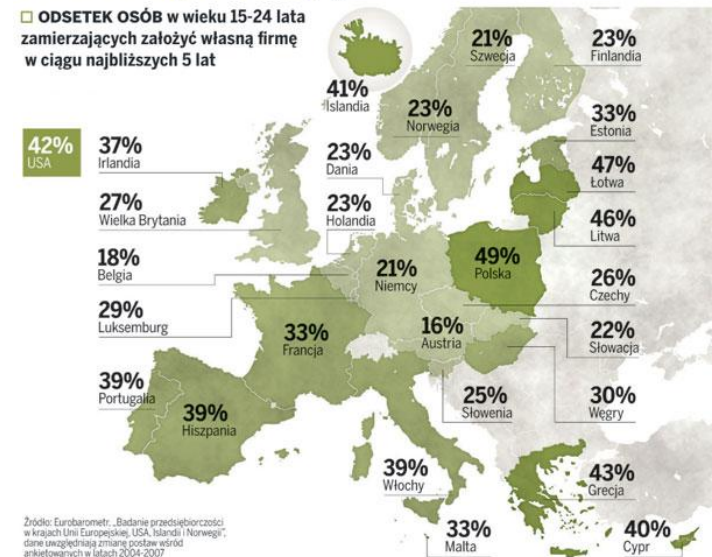

Przedsiębiorczość w genach

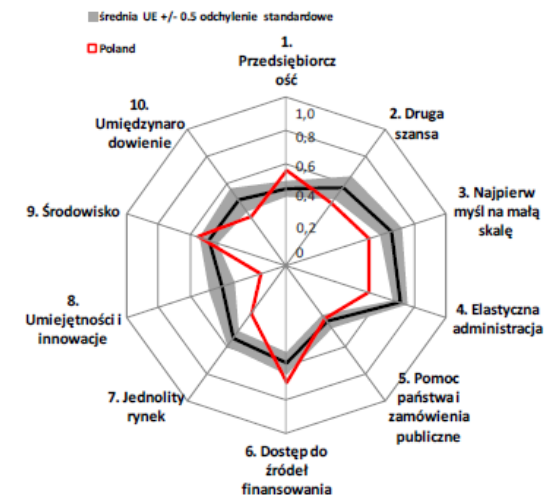
- 85% młodych Polaków deklaruje pozytywne nastawienie do przedsiębiorczości. Tego nie wolno zmarnować.
- **MŚP** to 99,8% z ok. 1,7 mln aktywnych firm generujących **ponad 50% PKB Polski** i pracę dla ponad 6 mln osób. Z tego ok. 1,5 mln firm to firmy rodzinne.
 - ale w UE średnio ponad 60% PKB przy podobnym poziomie udziału MŚP w populacji firm

Przedsiębiorczy jak Polak

ODSETEK OSÓB w wieku 15-24 lata zamierzających założyć własną firmę w ciągu najbliższych 5 lat

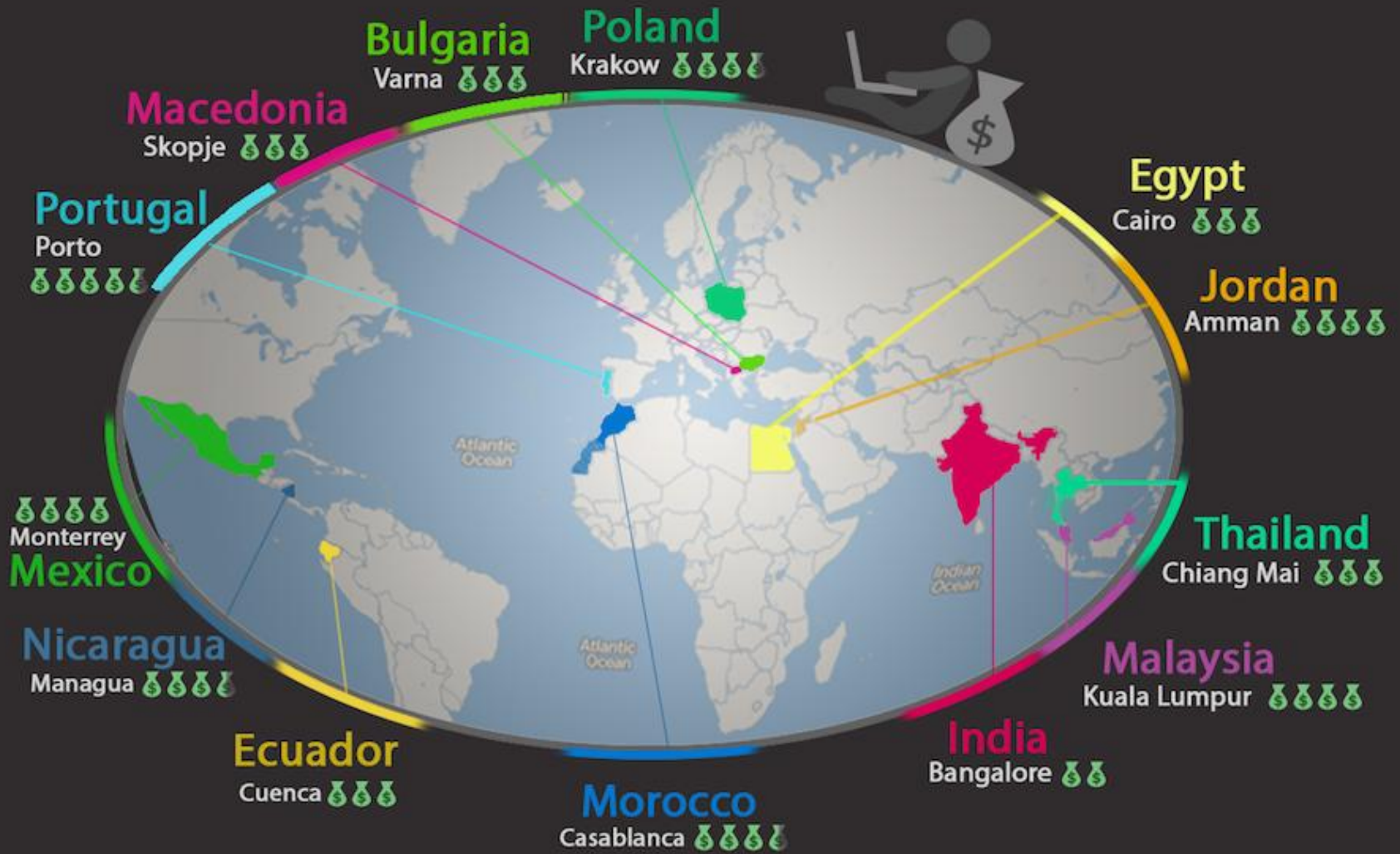

2. Profil SBA w Polsce

WORLD'S BEST VALUE DESTINATIONS

for starting a startup with your own money *

is the cost of living in New York City

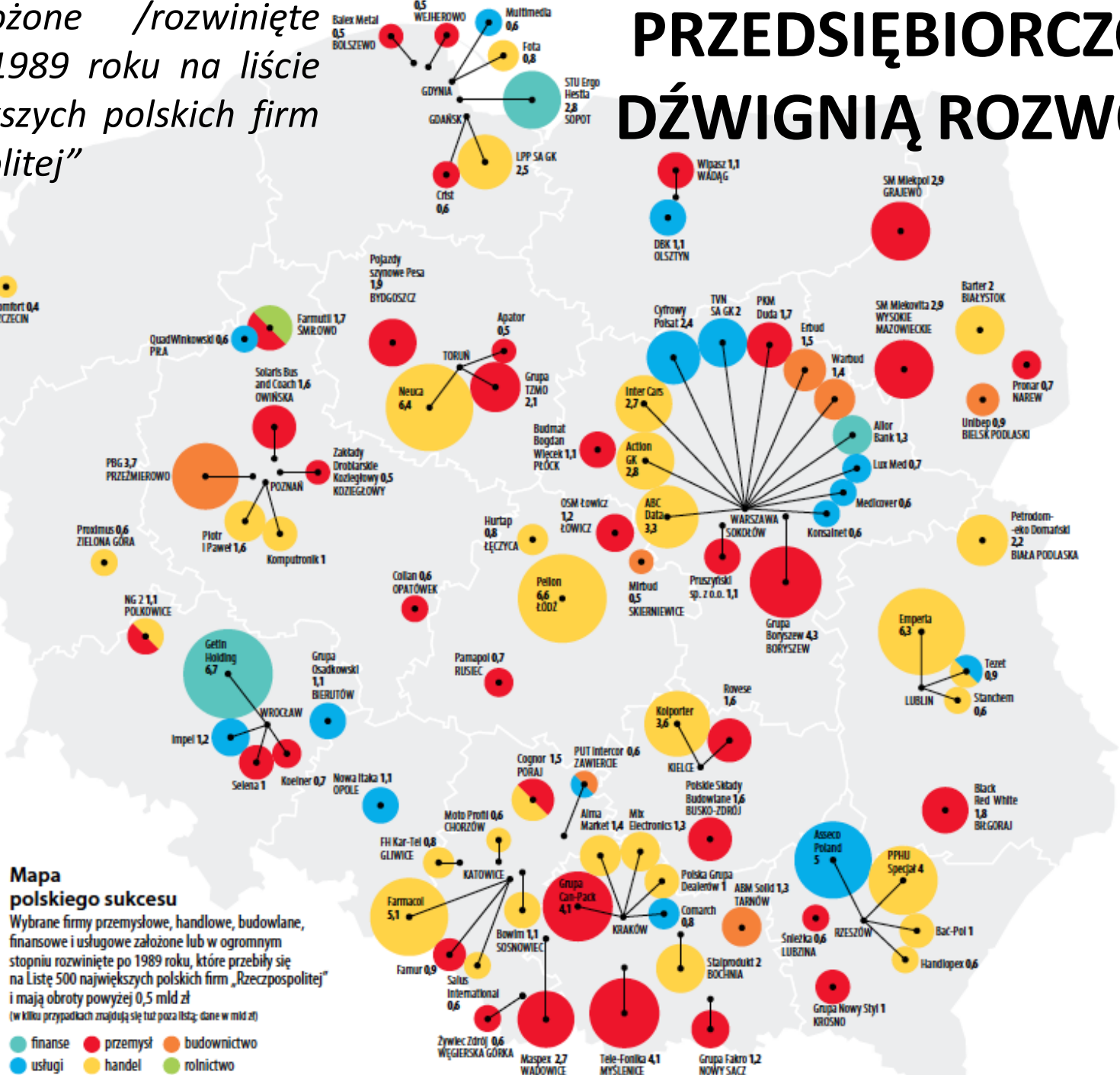
by Anna Vital

FundersandFounders.com

* based on monthly burn rate, access to fast Internet, generosity of visa policy, and hassle-free travel

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ DŹWIGNIĄ ROZWOJU

Firmy założone /rozwinęte mocno po 1989 roku na liście 500 największych polskich firm "Rzeczpospolitej"

Mapa polskiego sukcesu
Wybrane firmy przemysłowe, handlowe, budowlane, finansowe i usługowe założone lub w ogromnym stopniu rozwinięte po 1989 roku, które przebiły się na Listę 500 największych polskich firm „Rzeczpospolitej” i mają obroty powyżej 0,5 mld zł (w kilku przypadkach znajdują się tuż poza listą; dane w mld zł)

- finanse
- przemysł
- budownictwo
- usługi
- handel
- rolnictwo

Źródło: PKPP Lewiatan

Lokalna Polska – samorządność

Germany:
the Länder

D

Liczba miast w RFN (80 mln ludność): 2065 , Liczba miast w Polsce(37~38 mln ludność): 908

Diaspora – potencjał oddolnej współpracy

- **20 mln Polaków/Polonii na świecie – 1/3 z nas poza Polską**
 - USA, UK, Niemcy, Brazylia, Argentyna, Izrael..
 - Ogromny kapitał społeczny, ludzie sukcesu: prawnicy, lekarze, naukowcy, przedsiębiorcy, innowatorzy
- ***Oddolna współpraca z diasporą?***
 - **Fundacje, regiony, firmy, uczelnie z Chin, Indii, Irlandii, Izraela współpracują blisko z diasporą!**
 - **A my?**

	Ludność w kraju [mln]	Diaspora[mln]	% ludności poza krajem	Łącznie [mln]
Irlandczycy	~3,5	~16,0	80	~20,0
Żydzi	~4,5	~13,0	75	~18,0
Ormianie	~3,0	~6,0	66	~10,0
Polacy	~38,0	~20,0	35	~58
Włosi	~52,0	~22,0	30	~75,0
Chińczycy	~1100,0	~30,0	3	~1130,0

To **NIE** są nasze *motory* rozwoju

- Ograniczanie wolności w imię poczucia bezpieczeństwa, komfortu i stabilności
- Dotacje UE (*tylko przepływ* – nie zasób, który musimy wykorzystać pro-rozwojowo 2014-2020)
- Preregulowanie (kontrola ‘ustawą’)
- Zaklinanie rzeczywistości
- Koniunkturalizm polityki gospodarczej vs podejście długofalowe (strukturalne)

Zagrożenia dla Polski

1. Pułapka średniego dochodu
2. Upadek demograficzny
3. Brak reform strukturalnych na rzecz konkurencyjności

1. Pułapka średniego dochodu

- Grozi nam bierność i rozwojowy dryf

Średni wzrost gospodarczy w wariancie bazowym i optymistycznym
W okresie 2013-2018 i 2019-2025 dla niektórych krajów Unii, USA i Chin

	2013-2018 bazowy	2019-2025 bazowy	2013-2018 opt.	2013-2018 opt.
Czechy	1,9	2,3	3,1	3,7
Francja	0,2	0,3	0,3	0,3
Niemcy	1,8	1,2	2,5	1,8
Hiszpania	1,3	1,7	1,4	1,8
Włochy	0,6	0,9	0,6	1,0
Wielka Brytania	0,9	1,1	1,0	1,3
Węgry	1,8	2,4	2,8	3,7
Chiny	5,5	3,7	7,5	4,9
USA	2,3	2,0	2,5	2,4
Polska	1,9	1,5	2,7	2,0

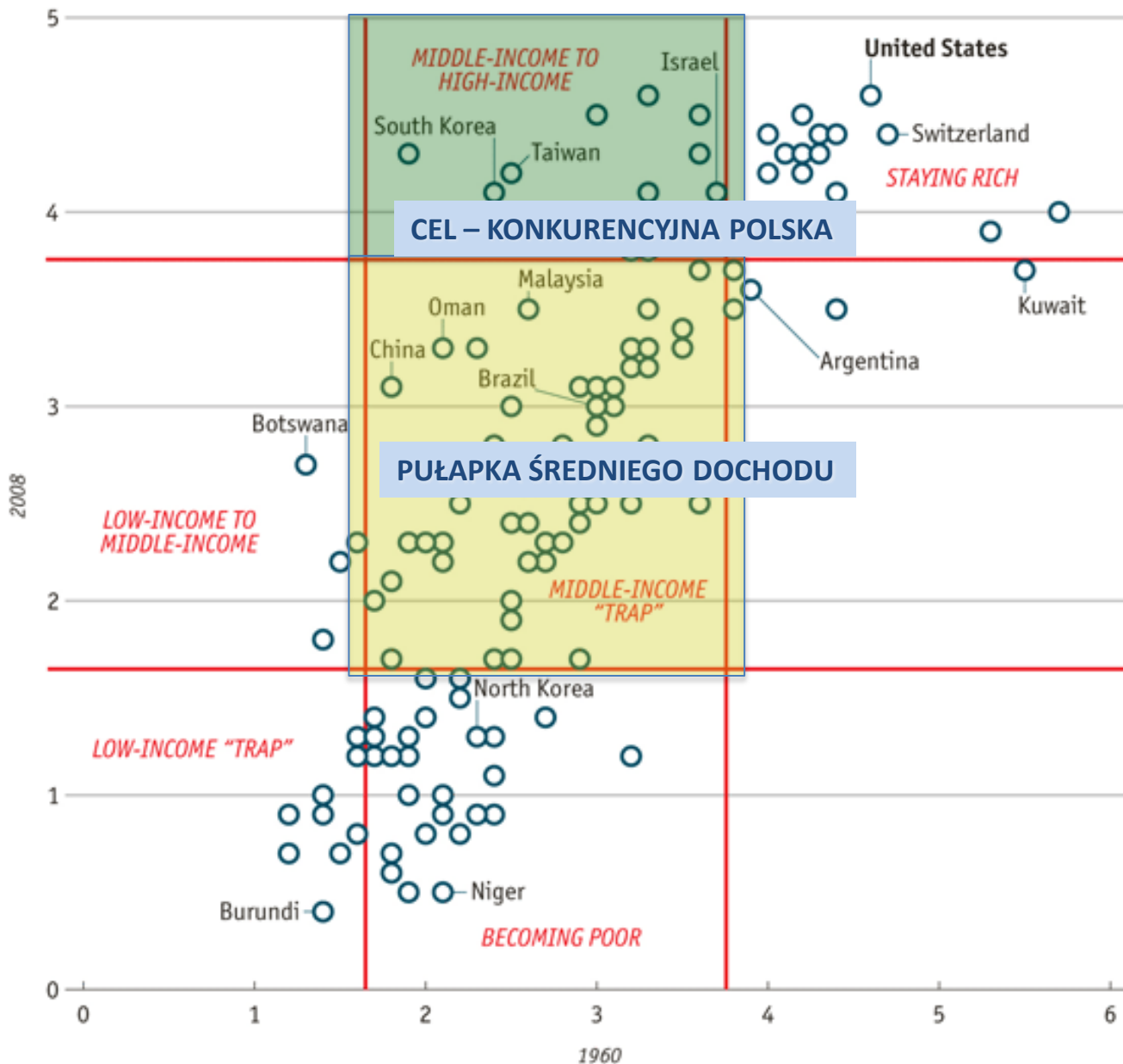
Źródło: Conference Board

As Poland transitions to the innovation-driven stage of development, it will have to focus more strongly on developing capacities in innovation... more R&D orientation of companies, and intensified collaboration between universities and the private sector

- WEF Global Competitiveness Report 2011-2012

The middle-income trap

Income per person relative to the United States, log of %

W latach 1960-2008 tylko 13 z ponad 100 krajów 'uciekło' z pułapki średniego dochodu

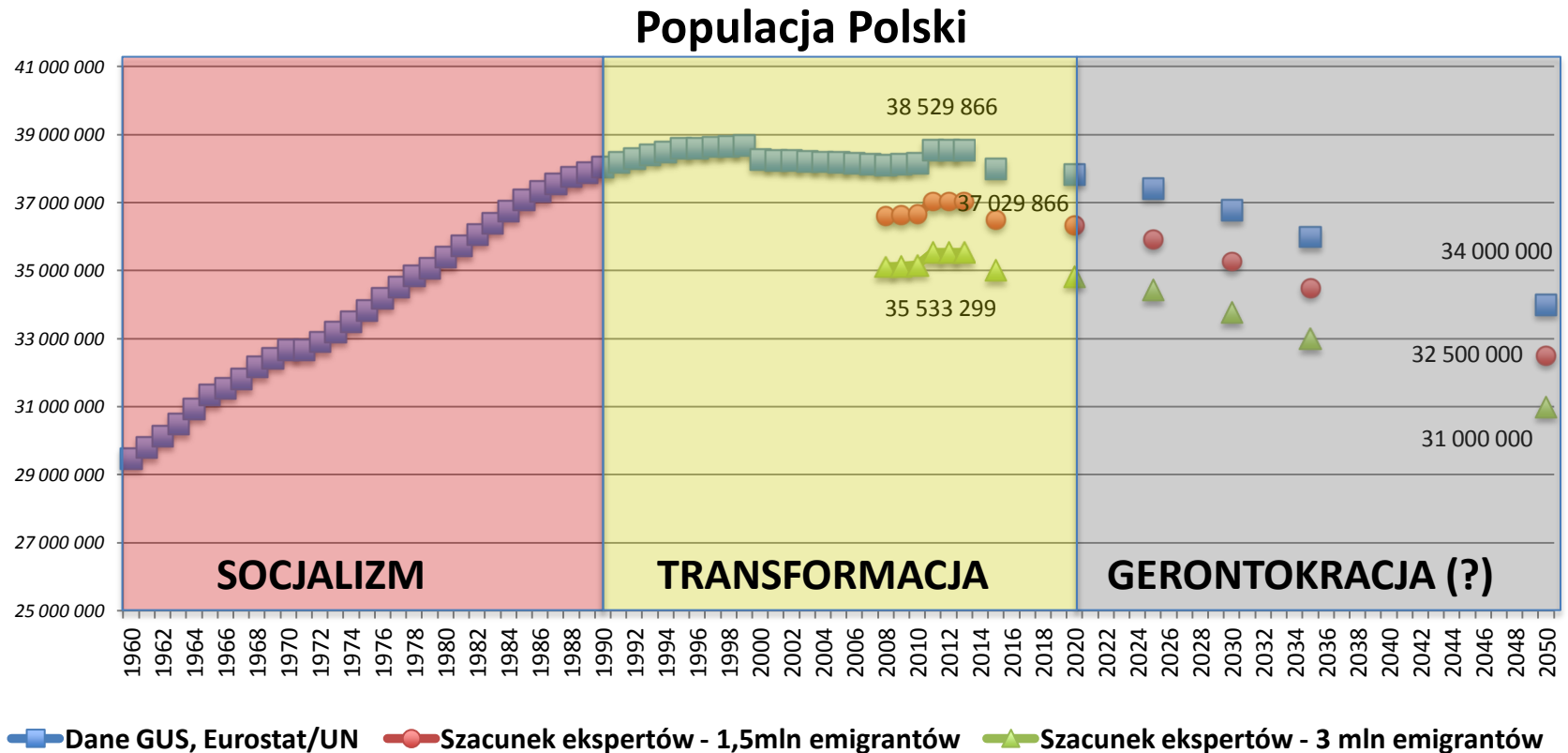
Oni
przewyciężyli
'pułapkę':

- Izrael, Finlandia, Irlandia
- Korea Płd., Nowa Zelandia, Singapur, Hong-Kong, Tajwan

2. Upadek demograficzny

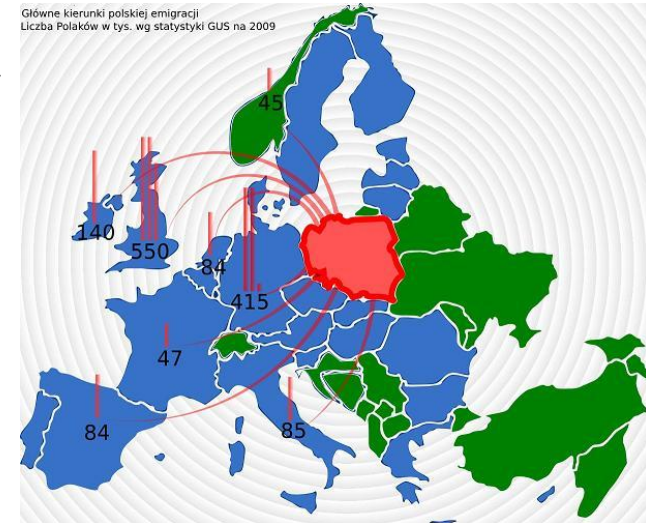
1/ Dzietność: WARUNKI (życia, pracy) & POLITYKA PRO-RODZINNA

2/ Emigracja: WARUNKI (życia, pracy)

Emigracja to problem polityków i uczelni

- + Młodzi znajdują pracę i komfort życia w bardziej konkurencyjnych 'zielonych' wyspach na Zachodzie
 - Zdobywają doświadczenie, umiejętności, inną perspektywę
- + Niż demograficzny wymusi restrukturyzację uczelni i szkolnictwa
- + Koszty wobec młodych i klasy średniej na rzecz przywilejów dla grup interesu w społeczeństwie (*ubezpieczenia społeczne*) i gospodarce (*ulgi VAT*) się zmieniają (*model państwa opiekuńczego padnie*)
 - + *Niższe podatki od pracy, ograniczone przywileje, więcej konkurencji*
 - *Alternatywą jest stagnacja, utrata konkurencyjności, gerontokracja*

Źródło: Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita

3. Brak reform strukturalnych

- *World Bank, OECD, Komisja Europejska* ostrzegają Polskę od lat ws reform strukturalnych
- Ignorując reformy dzisiaj przesuwamy rozwiązanie tych problemów w przyszłość. Rosnące problemy społeczne trzeba wówczas będzie rozwiązać b. głębokimi reformami.

Obszar zmian

- **Reforma systemu podatkowego**
 - w szczególności administracji podatkowej (nowa ordynacja podatkowa: relacje urząd-podatnik) i obniżenie opodatkowania pracy
- **Reforma systemu stanowienia prawa**
- **Reforma rynku pracy**
 - groźny dla wydajności firm i kapitału społecznego '*dualizm*' rynku pracy w Polsce – vide Hiszpania, Włochy
- **Reforma wymiaru sprawiedliwości**
 - sądownictwa, prokuratury (przewlekłość postępowań)
- Skuteczne **prawo upadłościowe** dla przedsiębiorców
- **Budowa krajowych oszczędności**
 - zachęty dla obywateli i firm, reforma finansów publicznych
- **Reforma systemu szkolnictwa**

World Economic Forum Global Competitiveness Index

Naszymi barierami są przeregulowanie (podatki, praca, biznes) oraz brak warunków do innowacji

The Global Competitiveness Index

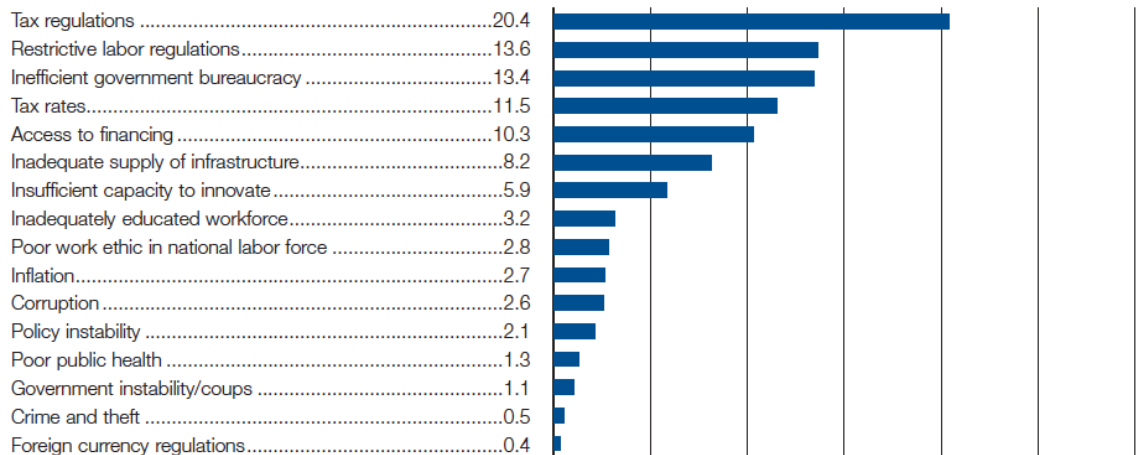
	Rank (out of 144)	Score (1-7)
GCI 2012-2013	41	4.5
GCI 2011-2012 (out of 142)	41	4.5
GCI 2010-2011 (out of 139)	39	4.5

Basic requirements (28.7%)	61	4.7
Institutions	55	4.1
Infrastructure	73	3.9
Macroeconomic environment	72	4.6
Health and primary education	43	6.0

Efficiency enhancers (50.0%)	28	4.7
Higher education and training	36	4.9
Goods market efficiency	51	4.4
Labor market efficiency	57	4.5
Financial market development	37	4.6
Technological readiness	42	4.7
Market size	19	5.1

Innovation and sophistication factors (21.3%)	61	3.7
Business sophistication	60	4.1
Innovation	63	3.3

The most problematic factors for doing business

World Economic Forum Global Competitiveness Ranking	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
<u>ranking ogólny Polski</u>	48	51	53	46	39	41	41
Institutions (pillar)	73	73	88	66	54	52	55
<i>burden of government regulation</i>	n/a	n/a	127	111	111	124	131
<i>efficiency of legal framework for settling disputes</i>	n/a	n/a	109	114	106	97	111
Labor market efficiency (pillar)	n/a	n/a	62	50	53	58	57
<i>hiring and firing practices</i>	n/a	n/a	71	93	108	114	103
<i>brain drain</i>	n/a	n/a	99	78	79	96	108
Goods market efficiency (pillar)	64	64	65	53	45	52	51
<i>extent and effect of taxation</i>	n/a	n/a	128	110	107	107	96
Business sophistication (pillar)	63	63	62	44	50	60	60
Innovation (pillar)	44	44	64	52	54	58	63

World Bank Doing Business 2013

ECONOMY OVERVIEW

REGION	OECD high income
INCOME CATEGORY	High income
POPULATION	38,216,000
GNI PER CAPITA (US\$)	12,480

DOING BUSINESS 2013 RANK
55

DOING BUSINESS 2013 DTF** (% POINTS)
69.4

TOPIC RANKINGS

DB 2013 Rank

Starting a Business	124
Dealing with Construction Permits	161
Getting Electricity	137
Registering Property	62
Getting Credit	4
Protecting Investors	49
Paying Taxes	114
Trading Across Borders	50
Enforcing Contracts	56
Resolving Insolvency	37

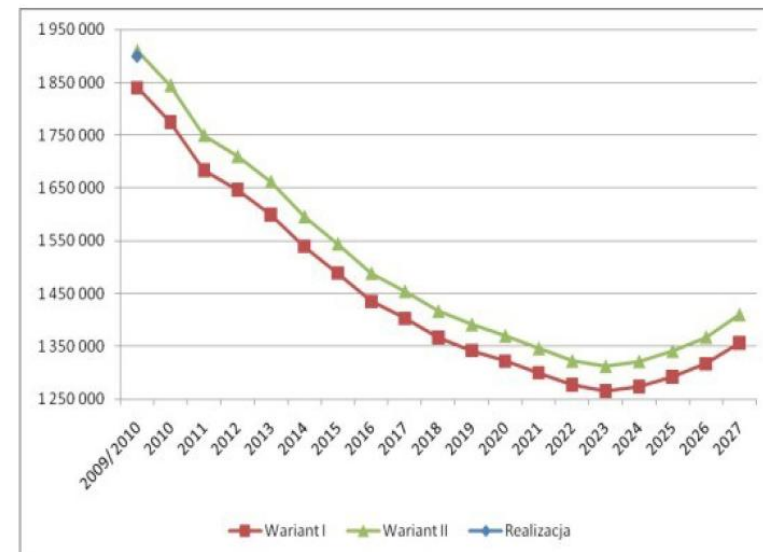
Do reformy regulacje dot:

- Rozpoczęcia działalności gospodarczej
- Prawo budowlane
- Prawo energetyczne
- System podatkowy

Przykładowy obszar zmian: szkolnictwo wyższe

- **SZKOLNICTWO MUSI KSZTAŁTOWAĆ:**
 - **KAPITAŁ LUDZKI** – KREATYWNOŚĆ, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, KONTESTOWANIE STATUS QUO, UMIEJĘTNOŚCI KRYTYCZNEGO MYŚLENIA
 - **KAPITAŁ SPOŁECZNY** – UMIEJĘTNOŚCI WSPÓŁPRACY, KOMUNIKACJI
- **Dzisiejsze uczelnie to *państwowe, nie konkurencyjne, hermetyczne struktury***
- Upadek demograficzny to **szansa restrukturyzacji i konsolidacji uczelni**
 - Wprowadzenie ładu korporacyjnego w uczelniach (przekształcenie w fundacje, profesjonalne zarządzanie z radą powierniczą nominującą rektorów)
 - Uczelnie z misją (*research-universities, PWSZ, szkoły praktyczne*)
 - System finansowania do zmiany (*źródła prywatne, finansowanie powiązane z jakością, zarządzanie kapitałem*)
 - Deregulacja szkolnictwa

Liczba studentów w Polsce

Raport *“Konkurencyjna Polska. Jak awansować w światowej lidze gospodarczej?”*

- Raport napisany przez niezależny zespół pod kierownictwem prof. Jerzego Hausnera.
- Raport powstał z inspiracji Prezydenta RP.
- Publiczna debata do jesieni (konsultacje społeczne online nad raportem na kongresig.pl)
- 18 czerwca (jutro) o 14:00 otwarcie przez Prezydenta RP publicznej debaty nad raportem
 - Transmisja debaty na żywo m.in. na prezydent.pl
 - Raport dostępny po godz. 14:00 na stronach kongresig.pl , UEK oraz prezydent.pl

**Obowiązkiem każdego z nas jest
budowanie klimatu zaufania wokół siebie**

Budujmy globalne firmy

- Potrafimy – m.in. te globalne firmy stworzyli Polacy/osoby polskiego pochodzenia!

Bloomberg

- A kiedy globalne firmy z Konkurencyjnej Polski?

